

SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě					
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PPZS	Kód katedry	FIN		
Název studijního předmětu	Platební a zúčtovací styk Payments and Transactions Zahlung und Rechnungsbeziehungen				
Typ zařazení předmětu do studijních programů	Povinný (A): EKMBP ŘL, EKMBP EKPO, EKMBP FF, HPSBP BA Povinně volitelný (B): HPSBP FI	Doporučený ročník/semestr	2/4		
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	2 + 1	Hodin za týden	3 h	Počet kreditů	3 ECTS
Způsob zakončení	zápočet				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 % Případová studie, 2x průběžný test, závěrečný písemný zápočtový test				
Návaznost předmětu	podmiňující	není			
	vylučující	není			
Vyučující	interní	Ing. Ilja Skaunic, Ph.D., MBA, přednášející Ing. Pavel Jiríček			
	externí				
Stručná anotace předmětu					
<p>Předmět Platební a zúčtovací styk seznamuje posluchače s problematikou zabezpečení realizace tuzemských a zahraničních plateb pomocí platebních, platebně zajišťovacích a zajišťovacích nástrojů. Seznámí absolventy kurzu s rozdělením a základními funkcemi platebních nástrojů od klasických forem písemného platebního styku po moderní elektronické prostředky vzdáleného přístupu k účtu. Důraz je kladen na organizaci mezibankovního platebního styku v České republice a Evropské unii a aktuální problémy jejího vývoje. Významná část kurzu je věnována právní základně platebního styku v ČR a jejímu souladu s právem Evropské unie.</p>					
Struktura výkladu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Základní pojmy bezhotovostního platebního styku 2. Základní pojmy hotovostního platebního styku 3. Rizika v platebním styku a jejich prevence 4. Zajišťovací nástroje v platebním styku 5. Dokumentární platby 6. Platební a dodací podmínky a průvodní dokumenty 7. Směnka a šek 8. Formy elektronického bankovníctví 9. Platební karty 10. Organizace platebního styku v České republice 					

11. Legislativní rámec platebního styku v České republice
 12. Aktuální problémy vývoje platebního styku v Evropské unii
 13. Euro jako budoucí měnová jednotka České republiky
-
1. Základní pojmy bezhotovostního platebního styku
Účastníci bezhotovostního platebního styku. Členění platebního styku. Smlouva o vedení běžného účtu jako základní podmínka bezhotovostního platebního styku. Bankovní převod a příkaz k úhradě. Platební systémy a jejich členění
 2. Základní pojmy hotovostního platebního styku
Bankovky, mince a jejich historie. Úloha centrální banky v emisi oběživa. Oběživo, jeho členění a úloha v moderní ekonomice. Formy hotovostních plateb. Snahy centrálních autorit o redukci používání oběživa – příčiny a úspěšnost.
 3. Rizika v platebním styku a jejich prevence
Typy rizik a jejich příčiny. Rizika vyplývající z obchodních kontraktů – rating, komerční pojištění, řešení obchodních sporů. Rizika kriminální povahy – zneužití platebních nástrojů, rizika hotovostního platebního styku a prevence proti nim.
 4. Zajišťovací nástroje v platebním styku
Platebně zajišťovací nástroje – využití dokumentárního akreditivu. Bankovní záruky, jejich členění a možnost použití. Subjekty, forma a obsah bankovní záruky. Cese bankovních záruk. Využití factoringu, forfaitingu a směnek v zajišťování platebních operací.
 5. Dokumentární platby
Dokumentární akreditiv a dokumentární inkaso. Právní úprava, mezinárodní zvyklosti, úloha MOK v Paříži. Schéma průběhu dokumentárního akreditivu a dokumentárního inkasa. Druhy akreditivů. Akreditivní podmínky.
 6. Platební a dodací podmínky a průvodní dokumenty
Úloha platební a dodací podmínky v platebním styku. Mezinárodní pravidla – INCOTERMS. Výklad nejčastějších doložek. Členění dokumentů podle charakteru, dokumenty členěné podle funkce. Příklady použití jednotlivých dokumentů.
 7. Směnka a šek
Zákon směnečný a šekový. Podstata směnečných a šekových závazků, Zákonné náležitosti šeků a směnek. Rozhodující směnečné doložky, protestace směnek. Směnka jako platební, zajišťovací a úvěrový prostředek, druhy směnečných úvěrů. Cestovní šeky.
 8. Formy elektronického bankovníctví
Elektronické bankovníctví – současný trend obsluhy klientů. Prostředky elektronického bankovníctví. Základní formy elektronického bankovníctví – telefonní bankovníctví, GSM banking, internet banking apod.. Elektronický platební prostředek, elektronické peníze. Rizika a monetární důsledky elektronických peněz.

9. **Platební karty**
Historie platebních karet. Členění platebních karet podle jednotlivých kritérií. Moderní formy využití platebních karet – internetové platby, cashback...
Technické náležitosti platebních karet. Bankomaty, jejich členění a použití.
10. **Organizace platebního styku v České republice**
Vývoj systému mezibankovního platebního styku. CERTIS, SKD, ABO – vzájemné vazby jednotlivých systémů. Vývoj množství oběživa v ČR, postavení České národní banky při emisi české měny. Úloha komerčních subjektů v oběhu hotovosti. Ochrana české koruny před paděláním.
11. **Legislativní rámec platebního styku v České republice**
Právní úprava vedení účtu a používání platebních nástrojů. Zákon o ČNB, zákon o bankách. Zákon o platebním styku. Harmonizace práva ČR s právem Evropské unie. Směrnice a doporučení Evropské komise pro oblast platebního styku a postup jejich promítání do českého právního řádu.
12. **Aktuální problémy vývoje platebního styku v Evropské unii**
Problémy přetrvávajícího nestejnomyšlného přístupu obyvatel a podnikatelských subjektů Evropské unie ke službám bank na celém území EU. Změny v platebním styku po vzniku eurozóny. Rozvoj systému TARGET II. SEPA, SECA a jejich přínos pro občany Evropské unie.
13. **Euro jako budoucí měnová jednotka České republiky**
Podmínky přijetí eura jako domácí měny v ČR. Lhůty potřebné pro přijetí eura. Scénáře přechodu na euro – rozdíl mezi madridským scénářem a scénářem Big Bang. Národní plán přechodu na euro. Zajištění bezhotovostního přechodu. Instrukce zajišťující hotovostní přechod a dělba práce mezi nimi.

Povinná literatura

JIRÍČEK, P., *Platební a zúčtovací styk*. Karviná: OPF SU, 2002. ISBN 80-7248-136-3
SKAUNIC, I., VODOVÁ, P. *Platební a zúčtovací styk – distanční studijní opora*. Karviná: OPF SU, 2005, 257 s. ISBN 80-7248-308-0

Doporučená literatura

ČERMÁKOVÁ, I. *Bankovní záruka*. Brno: Econ publishing, 2002. ISBN 80-86433-03-X.
DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005, 681 s.. ISBN 80-7201-515-X.
JUŘÍK, P. *Encyklopedie platebních karet*. Praha: Grada, 2003, 312 s. ISBN 80-247-0685-7
KALABIS, Z. *Bankovní služby v praxi*. Brno: Computer Press, 2005, 147s. ISBN 80 -251-0882-1
MÁČE, M. *Platební styk klasický a elektronický*. Praha: Grada, 2006, 220 s. ISBN 80-247-1725-5
MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. *Platební styk – platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. Brno: Econ Publishing, 1993, 254 s. ISBN 80-9011627-0-3
MUSSA, H., MUSOVÁ, Z. *Platební styk (vybrané kapitoly)*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2006, 118 s. ISBN 80-8083-299-4
SVOBODOVÁ, V. *Směnka – Průvodce po slastech a strastech uživatele směnky*. Brno: Econ Publishing, 1994, 293 s. ISBN 80-901627-1-1
SCHLOSSBERGER, O.; HOZÁK, L. a kol. *Platební styk*. Praha: Bankovní institut vysoká škola, a.s., 2000. ISBN 80-7265-036-X

<p>STANĚK, J. <i>Peníze v českých zemích</i>. Praha: P.A.S., 1995, 264 s. ISBN 80-901893-1-8</p> <p>PLCHOVÁ, B. <i>Zahraniční obchod</i>. Praha: Bankovní institut vysoká škola,a.s., 2000. ISBN 80-7265-048-3</p> <p>POLOUČEK, S. a kol. <i>Bankovníctví</i>. Praha: C.H.Beck, 2006, 716 s. ISBN 80-7179-462-7</p> <p>Časopisecké články z : <i>Bankovníctví</i>, <i>Ekonom</i>, <i>Profít</i> a dalších časopisů dle doporučení vedoucích seminářů. Relevantní materiály Mezinárodní obchodní komory v Paříži. Odpovídající zákony České republiky a právní normy EU.</p>
Studijní pomůcky
<p>V rámci výuky předmětu a k jeho prezentaci na seminářích jsou využívána elektronická média – dataprojektor s možností přehrávání výukových CD a DVD.</p>
Poznámky a výjimky